

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ**Αθήνα, 17 Ιουλίου 2003**

Υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη και με αντικείμενο το εκλογικό σύστημα συνεδρίασε σήμερα στις 12.00 το μεσημέρι, στο Μέγαρο Μαξίμου, η Κυβερνητική Επιτροπή με διευρυμένη σύνθεση και με τη συμμετοχή κομματικών στελεχών.

Στη συνεδρίαση έλαβαν μέρος ο Πρόεδρος της Βουλής και μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ Απόστολος Κακλαμάνης, ο Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ Μιχάλης Χρυσοχοϊδης, οι υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Χριστοδουλάκης, Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, Εθνικής Αμυνας Γιάννος Παπαντωνίου, Εσωτερικών - Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Κώστας Σκανδαλίδης, Ανάπτυξης Ακης Τσοχατζόπουλος, ΠΕΧΩΔΕ Βάσω Παπανδρέου, Παιδείας Πέτρος Ευθυμίου, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Δημήτρης Ρέππας, Υγείας και Πρόνοιας Κώστας Στεφανής, Πολιτισμού Ευάγγελος Βενιζέλος, Τύπου και ΜΜΕ Χρήστος Πρωτόπαπας, ο υφυπουργός Τύπου και υπεύθυνος του Γραφείου Τύπου του Πρωθυπουργού Τηλέμαχος Χυτήρης, ο Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου Σωκράτης Κοσμίδης, ο διευθυντής του Νομικού Γραφείου του Πρωθυπουργού καθηγητής Γιώργος Παπαδημητρίου και ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού Νίκος Θέμελης.

Μετά τη συνεδρίαση, που διήρκεσε 6,5 ώρες, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης προέβη στις ακόλουθες δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους:

«Κυρίες και κύριοι,

Το εκλογικό σύστημα είναι τμήμα μιας ευρύτερης αλυσίδας προβλημάτων, όπως της διοικητικής διάρθρωσης της χώρας και της αναπτυξιακής της διάρθρωσης. Η αντιμετώπιση όλων αυτών των θεμάτων (της διοικητικής διάρθρωσης, της αναπτυξιακής διάρθρωσης και το εκλογικό σύστημα) θα είναι αντικείμενα πρωτοβουλιών και προ παντός διαλόγου.

- Για να πραγματοποιήσουμε έτσι μια εκτεταμένη τομή στο σύνολο του πολιτικό-διοικητικού συστήματος.
- Για να προωθήσουμε μια προοδευτική διακυβέρνηση πιο κοντά στον πολίτη.
- Η σημερινή πρωτοβουλία μας για το εκλογικό σύστημα είναι το πρώτο καθοριστικό βήμα σ' αυτή την κατεύθυνση.

1. Όλες οι εκλογικές αναμετρήσεις μετά το 1974 έγιναν με το σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής. Με εξαίρεση το βραχύ διάστημα 1989-1990, το σύστημα αυτό εξασφάλισε κυβερνητική σταθερότητα. Παρουσίασε όμως και

δυσλειτουργίες, ορισμένες από τις οποίες συζητούνται έντονα τα τελευταία χρόνια.

2. Με το ισχύον εκλογικό σύστημα, οι υποψήφιοι βουλευτές διεκδικούν την ψήφο των πολιτών σε συνθήκες διαρκώς εντεινόμενου ανταγωνισμού. Η πολιτική δίνει συχνά τη θέση της σε προσωπικές αντιπαραθέσεις. Οι εκλογικές δαπάνες αυξάνονται υπέρμετρα και οι υποψήφιοι αναζητούν πόρους από κάθε πηγή για την κάλυψή τους. Το γεγονός αυτό δημιουργεί το έδαφος για ενδεχόμενες εξαρτήσεις.
3. **Οι συνθήκες είναι πια ώριμες για να αναζητήσουμε συναινετικά ένα νέο εκλογικό σύστημα. Τη συναινετική αναζήτηση του εκλογικού συστήματος επιβάλλει, άλλωστε, το Σύνταγμά μας, μετά την αναθεώρησή του.** Η νέα ρύθμιση, αυτή που ισχύει, προβλέπει ότι ο εκλογικός νόμος εφαρμόζεται από τις μεθεπόμενες εκλογές, εφ' όσον η ψήφισή του δεν συγκεντρώνει την αυξημένη πλειοψηφία των 2/3.
Άρα, η συζήτηση που ξεκινά τώρα, δεν αφορά αυτές τις εκλογές, αλλά το μέλλον. Και αυτό το μέλλον έχουμε υποχρέωση από τώρα να το προετοιμάσουμε. Γιατί τα προβλήματα του σήμερα θα γίνονται όλο και πιο πιεστικά.
4. **Το νέο εκλογικό σύστημα πρέπει:**
 - Να συμβάλλει στην ανανέωση των όρων του πολιτικού ανταγωνισμού.
 - Να διευκολύνει τον πολίτη να ενδιαφερθεί για την πολιτική.
 - Να επιτρέπει την είσοδο νέων προσώπων στην πολιτική ζωή.
 - Να ενισχύει τη διαφάνειά της και να διαμορφώνει συνθήκες γνήσιας αντιπροσώπευσης.
 - Να περιορίζει την επιρροή των κάθε λογής συμφερόντων.
 - Να οδηγεί στην καλύτερη λειτουργία και την αναβάθμιση της δημοκρατίας μας.
5. **Ως γνώμονα, στην προσπάθειά μας, οφείλουμε να έχουμε τρεις βασικές αρχές:**
 - i. Οι πολίτες πρέπει να εκφράζουν στις εκλογές ελεύθερα τη βούλησή τους, η οποία με τη σειρά της πρέπει να εξασφαλίζει τη γνήσια αντιπροσώπευσή τους.
 - ii. Το εκλογικό σύστημα πρέπει να εξασφαλίζει κυβερνητική σταθερότητα.
 - iii. Τέλος, πρέπει να εγγυάται τη διαφάνεια του πολιτικού μας συστήματος.
6. **Με βάση τις αρχές αυτές που ανέφερα, παρουσιάζουμε τις κατευθύνσεις τις οποίες αποφασίσαμε σήμερα για την αναμόρφωση του εκλογικού συστήματος. Οι προτάσεις μας είναι ξεκάθαρες και συγκεκριμένες. Εκφράζουν σύγχρονες ιδέες, ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εποχής μας και δεν αποτελούν προϊόν συγκυριακών συσχετισμών ούτε υποκρύπτουν μικροκομματικούς υπολογισμούς:**

- Λέμε ΝΑΙ στην αναδιάρθρωση των εκλογικών περιφερειών στην προοπτική της αντιστοιχισής τους με τις διοικητικές Περιφέρειες της χώρας. Θέματα, όπως η κοινοβουλευτική αντιπροσώπευση της Περιφέρειας, τίθενται σε διάλογο.
- Λέμε ΝΑΙ στη δυνατότητα του πολίτη να ψηφίζει χωριστά το κόμμα και χωριστά τον υποψήφιο βουλευτή. Με τον τρόπο αυτό, περιορίζονται οι πελατειακές σχέσεις και οι εξαρτήσεις των υποψηφίων.
- Λέμε ΝΑΙ στην κατάτμηση των μεγάλων εκλογικών περιφερειών, με στόχο την αναμόρφωση της σχέσης του βουλευτή με τον πολίτη και τη γνήσια έκφραση των τοπικών συμφερόντων.
- Λέμε ΝΑΙ στην κατάργηση της ρύθμισης του ισχύοντος εκλογικού συστήματος, που καθιστά δυσχερή τη συγκρότηση προεκλογικά συνασπισμών κομμάτων.
- Λέμε ΝΑΙ στην αναζωογόνηση και τον εκδημοκρατισμό των κομμάτων που προσδιορίζουν καθοριστικά τους όρους του εκλογικού αγώνα και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος.

7. Με τις προτάσεις μας:

- Το ποσοστό ψήφων που λαμβάνει κάθε κόμμα στο σύνολο της χώρας αποτελεί τη βάση του υπολογισμού των εδρών του στη Βουλή. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζουμε ώστε ένα κόμμα να πάρει τις έδρες που του αντιστοιχούν, ανεξάρτητα από το μέγεθος των περιφερειών.
- Οι έδρες των κομμάτων στη Βουλή αντιστοιχούν τουλάχιστον στο **80%** της εκλογικής τους δύναμης στη χώρα. Ενισχύεται έτσι η αναλογικότερη εκπροσώπηση των κομμάτων.
- Οι έδρες των κομμάτων που αντιστοιχούν στο **80%** του όλου Σώματος των βουλευτών κατανέμονται στα κόμματα, μέσω της απλής αναλογικής, με χρήση όλων των υπολοίπων. Οι υπόλοιπες έδρες κατανέμονται ανάμεσα στο πρώτο και το δεύτερο κόμμα, με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η κυβερνητική σταθερότητα.
- Το ελάχιστο ποσοστό εισόδου ενός κόμματος στη Βουλή παραμένει στο **3%**.

Αυτές είναι οι προτάσεις μας για την αναμόρφωση του εκλογικού συστήματος και καλώ σε δημόσιο διάλογο τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου.

Στο δημόσιο αυτό διάλογο θα θέσουμε και ορισμένα άλλα θέματα:

- Αν θα είναι δυνατόν να εκλέγεται ένας αριθμός βουλευτών σε μείζονες περιφέρειες, βάσει καταλόγου χωρίς σταυροδοσία.
- Ποιες θεωρούνται μεγάλες περιφέρειες και πώς θα κατατμηθούν.

- Αν θα υπάρξει νέα διάρθρωση των εκλογικών περιφερειών, πέραν της κατάτμησης των μεγάλων.

Καλώ όλους, ιδίως τα κόμματα, να συμμετάσχουν στο διάλογο δημιουργικά, εποικοδομητικά, με αίσθημα ευθύνης. Επιδιώξή μας είναι να συζητήσουμε ανοικτά για να καταλήξουμε συναινετικά στην καλύτερη λύση για τη δημοκρατία μας.

Ορισμένοι βιάστηκαν να διαφωνήσουν με την πρωτοβουλία μας, χωρίς να γνωρίζουν καν το περιεχόμενό της. Ακολουθώντας στείρα αντιπολιτευτική τακτική, έφτασαν στο σημείο να αμφισβητήσουν το δικαίωμα της πλειοψηφίας της Βουλής να νομοθετεί, αν και ο λαός ψήφισε Βουλή και κυβέρνηση για μια τετραετία.

Υποστηρίζουν ότι επιδιώκουμε να ελέγξουμε τις πολιτικές εξελίξεις.

Επιθυμώ να δηλώσω ότι η έναρξη ισχύος του νέου εκλογικού συστήματος θα είναι και αυτή αντικείμενο του πολιτικού διαλόγου. Μπορεί να ισχύσει μετά την Άνοιξη του 2005, ώστε να μην συνδέεται με την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Δεν πρόκειται, όμως, να δεχθούμε η χώρα να περιμένει την εφαρμογή ενός νέου εκλογικού συστήματος μέχρι το 2012, επειδή η αντιπολίτευση θεωρεί ότι η άρνηση του διαλόγου εξυπηρετεί την πρόσκαιρη τακτική της της ακραίας αντιπαράθεσης.

Όλοι μας πρέπει να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων.

Έχουμε ιστορική ευθύνη να διαμορφώσουμε ένα νέο εκλογικό σύστημα, το οποίο να εγγυάται τη γνήσια αντιπροσώπευση, την κυβερνητική σταθερότητα και τη διαφάνεια.

- Ένα σύστημα, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής μας.
- Ένα σύστημα, που θα ανοίγει μια νέα σελίδα στην πολιτική ζωή του τόπου.

Ο λαός περιμένει από εμάς να γυρίσουμε σελίδα.

Περιμένει να εκσυγχρονίσουμε το πολιτικό μας σύστημα.

Περιμένει να ανανεώσουμε τη δημοκρατία μας.

Σας ευχαριστώ».